

Dosarul nr.2ra-442/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: L. Bagrin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Elena Crăciun,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Crăciun
împotriva lui Ion Crăciun cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate
comună în devălmășie, determinarea cotelor părți din bunul imobil și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 26 martie 2013, Crăciun Elena a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Crăciun Ion cu privire la recunoașterea bunului imobil
proprietate comună în devălmășie, determinarea cotelor părți din bunul imobil și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că a încheiat căsătoria cu Crăciun
Ion la data de 31 octombrie 2003, eveniment înregistrat cu nr. 1048 de Oficiul Stare
Civilă. Din căsătorie au un copil minor.

A menționat că pe întreaga perioadă a căsniciei au locuit, împreună cu soțul și
copilul, pe adresa: XXXXX, în casa de locuit donată soțului, prin contractul de
donație nr.8056 din 30 octombrie 2003. Părțile litigante au dus o gospodărie
comună, au efectuat lucrări de reparație capitală, reutilare și reamenajare a casei de
locuit, inclusiv procurarea celor necesare locuinței (mobilier, bucătărie, diverse
electrocasnice, etc.) acțiuni care au contribuit la sporirea simțitoare a valorii bunului
imobil. Or, inițial, casa de locuit era într-o stare deplorabilă și nu permitea
asigurarea unui trai corespunzător și adecvat.

A indicat reclamanta că toate cheltuielile enumerate au fost suportate nu doar din
mijloace comune, ci și din mijloace financiare personale. Din surse bănești proprii,
Crăciun Elena a investit în casa de locuit pentru crearea unui cămin familial și a

unor condiții optime de trai și de dezvoltare pentru copilul său. Deoarece se aflau cu pârâțul în relații familiale, situația nu a impus încheierea unui contract matrimonial. În context, soțul a asigurat-o că, bunul aparține copilului lor, astfel reclamanta a acționat în raport cu imobilul litigios cu bună-credință și ca un bun proprietar.

A declarat că, în contextul apariției în ultimele 6 luni a unor neînțelegeri în familie, la data de 18 februarie 2013 a aflat că, Crăciun Ion a înaintat cerere de chemare în judecată privind desfacerea căsătoriei.

Din acest motiv a apreciat că, a survenit necesitatea depunerii prezentei acțiuni privind recunoașterea casei de locuit ca bun proprietate comună în devălmășie și rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile.

A solicitat recunoașterea imobilului de pe adresa mun. XXXXX, drept bun proprietate comună în devălmășie; rectificarea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile cu privire la proprietarul bunului imobil de pe adresa mun. XXXXX; precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 10 octombrie 2013, reprezentantul Elenei Crăciun, avocatul Furnică Victor a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care, complementar cererii de chemare în judecată, a solicitat recunoașterea drept proprietate comună în devălmășie a soților Crăciun Ion și Crăciun Elena bunul imobil, ce reprezintă cota partea de 6/45 din casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX-XXXXX, situat în XXXXX care aparține cu drept de proprietate personală lui Crăciun Ion, cu consemnarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile; excluderea pct. 4 din solicitări (rectificarea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile cu privire la proprietarul bunului imobil de pe adresa XXXXX); compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă. Măsura de asigurare aplicată conform încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 martie 2013 s-a menținut până când hotărârea judecătorească devine definitivă.

Prin decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Elena Crăciun și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 noiembrie 2019.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond just a respins acțiunea, or, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile rezultă că, Crăciun Ion deține cu drept de proprietate în proporție de 6/45 bunurile imobile cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, ceea ce reprezintă construcții – case de locuit individuale, amplasate în XXXXX (f.d.16-20, 119-120 vol. I).

Potrivit mențiunii din extras, dreptul de proprietate al pârâtului asupra imobilelor litigioase a fost intabulat în registrul public în baza contractului de donație nr. 8056 din 30 octombrie 2003.

La acest compartiment, instanța de apel a reținut prevederile art.23 din Codul familiei, or, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație sunt proprietatea exclusivă a aceluși soț care le-a dobândit. Dovada donării bunului unuia din soți poate fi făcută prin orice mijloc de probă.

Instanța de apel a remarcat că, instanța de fond just a indicat faptul că bunurile ce aparțin fiecăruia dintre soți pot fi recunoscute de instanța judecătorească

proprietate în devălmășie a acestora, fapt condiționat de stabilirea că, în timpul căsătoriei, din contul mijloacelor comune ale soților sau al mijloacelor unuia dintre soți ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, valoarea acestor bunuri a sporit simțitor (reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.). Astfel, prin sporire a valorii în mod simțitor se va înțelege reparația capitală, reconstrucția, reamenajarea, reutilarea și alte activități, care în mod singular sau cumulativ au produs o modificare pozitivă, perceptibilă, palpabilă și esențială asupra stabilimentului respectiv.

În această ordine de idei, instanța de apel a remarcat, că prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 0391 din 07 decembrie 2016, elaborat de expertul judiciar în construcții Achimov Anatol, pârâtul a probat că, la bunul imobil, amplasat pe terenul înregistrat cu numărul cadastral 0100209.260, s-au executat lucrări de reparație curentă – lucrări care nu sunt susceptibile să mărească simțitor valoarea imobilului, au fost lucrări, care au creat confort și utilitate a bunului.

La fel, instanța de apel a reținut că apelanta-reclamantă Crăciun Elena a invocat că, executarea reparației capitale și sporirea simțitoare a valorii bunului din mun. Chișinău, str. Gh. Asachi 9 rezultă din: - certificatul privind valoarea bunului imobil nr. 0100/18/127675 din 28 septembrie 2018, eliberat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial „Chișinău” (f.d.45 vol. II); - devizul general pentru obiectul „Lucrări de reparație capitală a apartamentului din str. XXXXX”, întocmit la data de 16 februarie 2017 de către elaboratorul de devize Vatamanu Iurie (f.d.162-163 vol. I); - planul locuinței până la efectuarea lucrărilor de reparație și după realizarea acestora (f.d.202, 203-207 vol. I).

În opinia instanței de apel, instanța de fond, corect a apreciat critic certificatul privind valoarea bunului imobil nr. 0100/18/127675 din 28 septembrie 2018 prezentat de către reclamanta/apelantă, or, acesta stabilește valoarea totală a bunurilor imobile din XXXXX, ultima estimare fiind realizată la 01 iulie 2005. Însă, circumstanțele invocate de către Crăciun Elena, urmare a cărora a avut loc pretinsa sporire simțitoare a valorii imobilului au avut loc în perioada 2008-2009.

Concomitent, referitor la devizul general pentru obiectul „Lucrări de reparație capitală a apartamentului din str. XXXXX”, întocmit la data de 16 februarie 2017 de către elaboratorul de devize Vatamanu Iurie, precum și celelalte devize anexate la materialele dosarului se menționează că, potrivit NCM L.01.01-2012, aprobat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor prin ordinul nr. 34 din 04 martie 2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 60-63, art. 333), valoarea de deviz reprezintă baza inițială pentru stabilirea valorii investițiilor necesare pentru realizarea obiectivelor de construcții, formarea valorii contractelor de antrepriza, efectuarea decontărilor pentru lucrările de antrepriză (lucrărilor de construcții-montaj) executate, achitarea cheltuielilor pentru procurarea utilajului și transportarea lui la șantier și pentru achitarea altor cheltuieli din contul mijloacelor prevăzute în devizul general.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond just a indicat faptul că devizul de cheltuieli nicidecum nu reprezintă un înscris susceptibil să demonstreze realizarea lucrărilor de reparație potrivit întinderii invocate de către reclamantă, ci doar o preevaluare, o prognoză a cărorva lucrări care se intenționează a fi realizate.

La fel și planul locuinței, nu este susceptibil să demonstreze sporirea simțitoare a valorii bunului imobil.

În concluzie instanța de apel a relatat că lipsește careva temei legal întru admiterea cerinței privind determinarea cotelor-părți proprietate în devălmășie a soților, or, acest imobil nu urmează a fi recunoscut ca fiind proprietate comună în devălmășie a soților Crăciun Ion și Crăciun Elena.

La 30 decembrie 2020 Elena Crăciun a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului recurenta indică că decizia instanței de apel este ilegală, invocând prevederile art.432 alin.(2),(3) și (4) Cod de procedură civilă.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 22 septembrie 2020 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 31 octombrie 2020 (f.d.207), însă la materialele dosarului lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 30 decembrie 2020 de Elena Crăciun, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 11 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 16 martie 2021 Crăciun Ion a depus referință solicitând respingerea recursului depus de Elena Crăciun cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Elena Crăciun.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Elena Crăciun se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru